

Ett hugg och den nedstuckne blev lycklig

STOCKHOLM i dag

Svensk-kinesiska 25 år

□ Har skalden Lasse Lucidor, även kallad den olycklige, äntligen blivit lycklig? Det verkar så, åtminstone om man får tro texten på hans minnessten på Maria kyrkogård i Stockholm där det nu plötsligt står Lucidor den lycklige. I 300 år har han varit död.

Lasse Lucidor levde i stormaktstidens Stockholm. Han var en sällsynt språkprägnad som talade och diktade på sju språk.

Lucidor satt gärna på krogen och drack. På krogen strödde Lucidor tillfällighetsdikter och visor omkring sig.

När någon mäktig person i staden gäste sig eller avled brukade Lucidor vara där och sticka till de firande eller sörjande någon visa eller vers han skrivit.

Blev versen omtyckt fick han några slantar som honorar i efterhand.

□ Hösten 1669 tänkte Lucidor tjäna en hacka på en lång bröllopsdikt till adelsmannen och landsköpungen Conrad Gyllenstierna. Lucidor kallade dikten Gyllenstierna.

Resultatet blev en tryckfrihetsprocess i 1600-talets Stockholm som man ännu kan följa genom bevarade domstolshandlingar.

Gyllenstierna ville skydda sin 15-åriga brud. När han fick se Lucidors dikt blev han rasande, han trodde att Lucidor bara drev med honom.

Han såg till att Lucidor fängslades. Han åberopade en stadga från 1668 som förbjöd bli a diktare, pipare, sjungare och "gemene Polck medh Majstånger" att objudna dyka upp på adels och ridderskapets tillställningar.

Lucidor blev förtvivlad och hävdade hela tiden att han var oskyldig.

Han skötte sitt försvar själv med en vältalighet som än i dag

De menar t o m att Lucidor tagit sig namnet Lucidor bara för att driva med Gyllenstiernas namn. Lucidor skulle vara en härledning från "lux de or", som skulle syfta på ljus = Gyllenljus = Gyllenstierna.

Vidare hävdades att Lucidor kallade sig "den olycklige" bara för att antyda att Gyllenstierna var olycklig.

Lucidor försvarade sig vältaligt och övertygande. Han hade redan långt tidigare kallat sig Lucidor.

respekterat stadgan från 1668, som han inte kände till.

För övrigt blev han frikänd. Straffet blev förutom månader i häktet att han tvingades lämna Stockholm på ett år.

Efter förvisningsåret återvände Lucidor den olycklige till Stockholm.

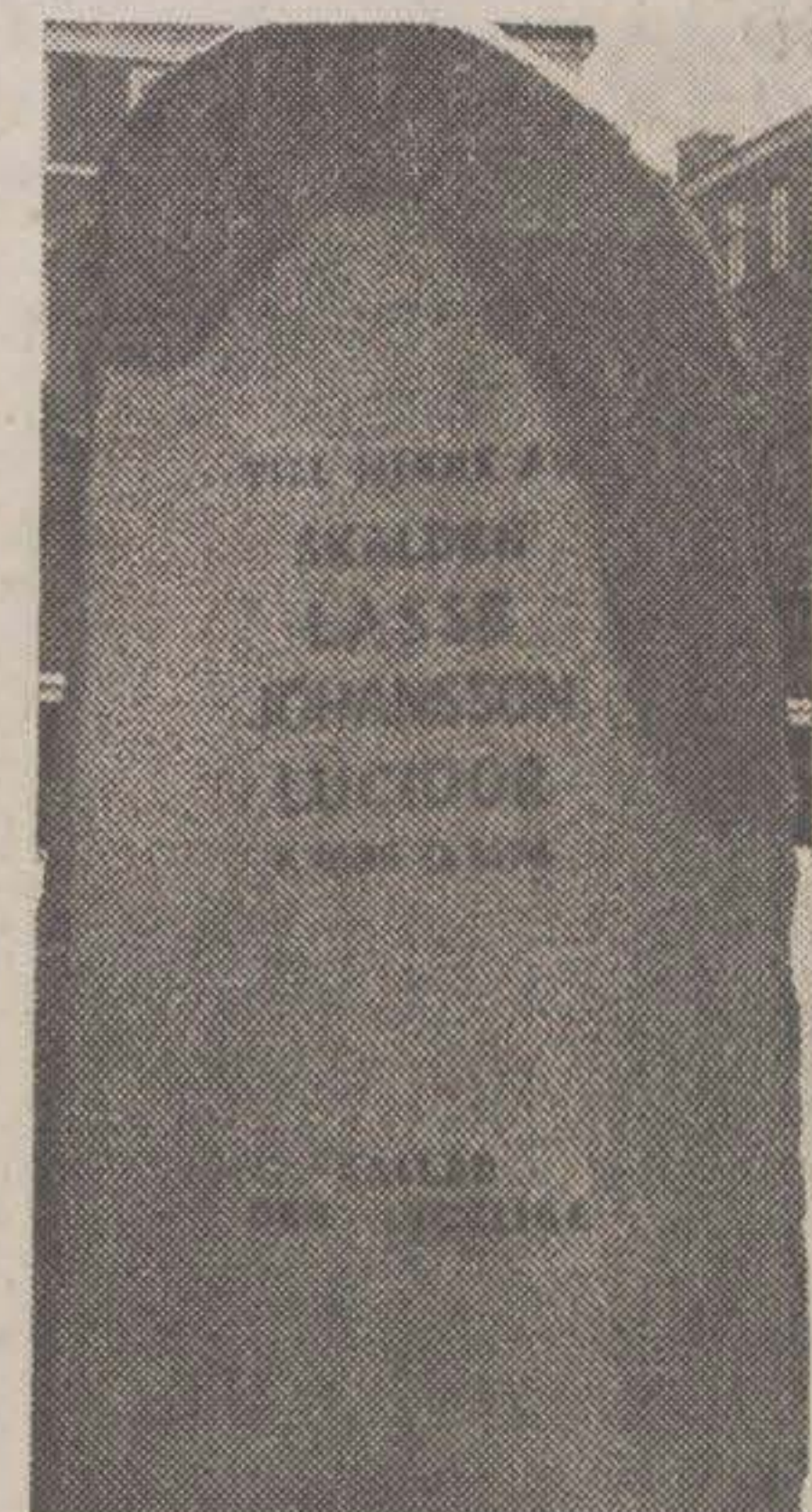
Lucidor var en accepterad man bland Stockholms borgerskap.

Han ställde dock inte upp på vad som helst. När vännen skalden Samuel Columbus sa åt honom att ta av sig hatten och buga när en grevlig person passerade dem på gatan sa Lucidor att han var ute på sitt och greven på sitt och: "har jag något att söka af honom, då går jag till honom och bugar och bökjar."

När Lucidor gick och sjöng på gatan blev Columbus generad och undrade vad folk skulle tro.

Lucidor försvarade sig då med att både tungan och visan var hans och att luften var allmän.

□ Lucidor fick stå ut med att kallas löskerkarl, eftersom han arbetade utan arbetsgivare, men även här kunde han förklara sig: "Det vore väl tokt att sällja sin frihet för några hundrade ricksdaler om året."

Skaldens gravsten.

Lasse Lucidor

En augustikväll 1674 gick den då 36-åriga Lucidor till källaren Fimmelstängen med några vänner för att dricka.

En av vännerna kring bordet var löjtnanten Storm, "en hundsfott som ej står i sina skor", enligt Lucidor.

Löjtnanten ville skåla med Lucidor, men denne besvarade inte skålen. Storm blev förolämpad och ville slåss, de drog sina värjor, och yrkesmilitären dräpte skalden med fem stick.

Storm smet från platsen men fångades samma dag och fördes till häktet.

I väntan på rättegången blev löjtnant Storm fritagen ur häktet av en grupp karlar och sin mor. Modern lade sig i Storms brits och gånget lyckades smita förbi fångvaktaren Björn utan att denne märkte att löjtnant Storm var ibland dem. Flykten upptäcktes och fångvaktaren Björn ställdes till ansvar.

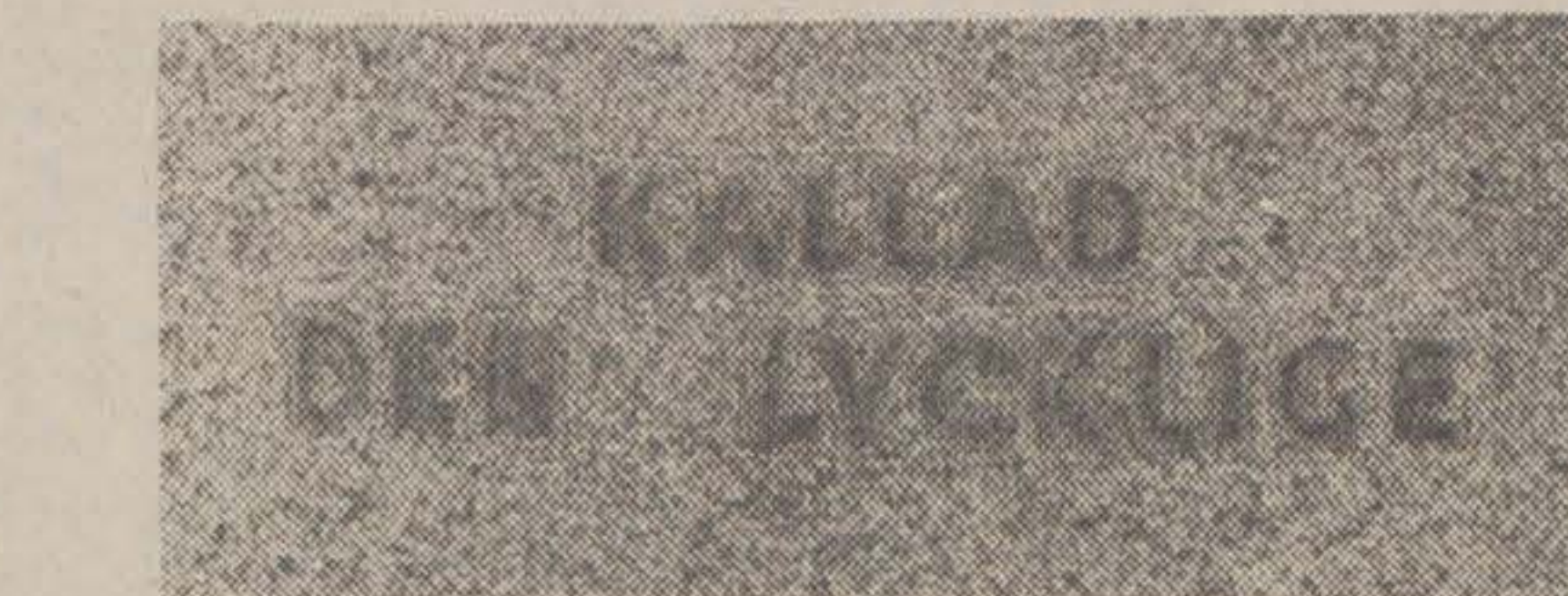
Han dömdes för "fångspilling" och fick själv ta det straff som Storm skulle ha haft för dråpet på Lucidor.

Storms moder blev frikänd och karlarna fick man inte tag på. Löjtnanten flydde till Norge och blev med tiden generalmajor.

304 år efter dråpet har nu Lucidor äntligen blivit lycklig om man får tro den stympade minnesstenen på Maria kyrkogård.

Någon har huggit bort det hopplösa o:et i olycklig, och genast har vi skalden Lasse Lucidor den lycklige.

MATTS HELJEL

Närbild på den ändrade texten.

finns bevarad i rättegångsprotokollen.

□ Gyllenstierna ville klämma åt Lucidor ordentligt.

Atalspunkterna som den förolämpade adelsmannen och hans advokat formulerade visar på en sällsynt stor paranoia illa dold i advokatens byråkrattproesi.

Att han kallade sig "den olycklige" kommenterade Lucidor så här: "Att jag har varit een olycklig spåman för mig self, är thet sannaste af hela klageskriften..."

□ Lucidor dömdes så småningom för att han utelämnat Gyllenstiernas titlar och för att han inte

LP-SKIVOR

prismöjigheter 20/9-77

KATEGORI	NK:S PRIS	ÅHLENS PRIS	VÅRT PRIS
20	20:-	19:90	14:80
30	27:-	26:75	18:50
40	32:75	32:75	23:70
50	41:-	36:-	29:60
60	41:-	38:-	31:-

Sven Delblanc
GROTTMANNEN
Inb. C:a pris 81:- Vårt pris 67:-

Per Gunnar Evander
Faller Lillemor Holm
59 50
Inb. C:a pris 83:- Vårt pris 59:50

BONNIERS UPPSLAGSBOK I FÄRG
148:-
C:a pris 240:- Vårt pris 148:-

Theodor Kallifatides
DEN GRYMMA FREDEN
56 80
Inb. C:a pris 69:- Vårt pris 56:80

Hans O. Sjöström
EN SAKKUNNIGS KÄRLEKSLIV
37 75
Häft. C:a pris 49:- Vårt pris 37:75

Stig Strömholm
FÄLTEN
64:-
Inb. C:a pris 81:- Vårt pris 64:-

Bunny Ragnerstam
VREDENS DAG
46 70
Inb. C:a pris 67:- Vårt pris 46:70

Knut Faldbakken
OÅR-AFTONLANDET
59 50
Inb. C:a pris 75:- Vårt pris 59:50

CARL BUTLERS KOKBOK
38 75
Inb. C:a pris 61:- Vårt pris 38:75

Altid 20% lägre priser* på alla böcker

* Enl. Svenska Bokhandlarenföreningens rekommenderade cirka priser.

THE PENGUINS ARE COMING!

Sveriges största sortiment av Penguinpockets hittar du i Akademibokhandelns nyöppnade citybutik: Regeringsg./Mäster Samuelsg.

Akademi bokhandeln

Kungsg. 14, 054/11 72 11

CHIYODA SAKE

JAPANS TRADITIONELLA RISVIN

PRIS 50:50

DRICKES VART CA 38°C

Passar utmärkt till de flesta kött- och fiskrätter.

Alkoholhalt: 18 %

PRODUCERAT AV SUNTORY LTD JAPAN

National Semiconductor

Ett av USA:s största märken.

225:- Kvartsur med LCD digitalvisning. Innebär att du ständigt kan avläsa tiden (du behöver inte trycka på någon knapp). Visar timmar, minuter, sekunder, månad och datum. Med belysning. I krom/stål med metallänk. 1 års garanti.

Sänd mig mot postförskott tillsammans med 1 års skriftlig garanti:

..... st National Semiconductor
å 225:-

Namn .....

Adress .....

Postnr .....

Postadr .....

Ur & Penn, S:t Eriksgatan 46, 112 34 Stockholm. Tel. 08/52 19 66.

Ur & Penn

Konserthuset, Drottninggatan 52. S:t Eriksgatan 46. Götgatan 61. Stureplan 19. Sergelgatan 12. Skärholmen. Farsta torg 3. Vällingby. Täby Centrum. Storgatan 6. Södertälje. Svartbäcksgatan 8, Uppsala.

Vi som är lite mer fullvuxna

Herr- och damkonfektion

Handla gärna på förmånlig kredit - Stockholms-conto, Köpkort och vårt eget konto gäller.

Och utnyttja vår personliga service!

Gå alltid till **AXEL JOHANSSON**
Norrandsg.16, 20 6770

STOPPA rättornas skadegörelse innan det är för sent.

Köb hem KOBRA RAX

Rättgiftet för villor och fritidshus - mest sålt i handeln!

Svenska Steners AB
Stocksund

Titta... vilka fina böcker till lågt pris!

MAGNIFIKA illustr. STORVERK

MATTO från Orienten
av Nathaniel Haggis
Vacker och nyttig vägledning i den orientalska mattans värld. De olika regionernas mattor och deras särart. 125 bilder i färg, teckningar, instruktiva kort och råd för köpare och ägare.

OBS! c:a 55:-

FLYGET FRÅN TIDERNAs genom tiderna
av Chris Ellis
Från L.d Vincis till pionjärjätten och fram till våra dagar. Civilt och militärt flyg, sportflyg, även ballonger, zeppelinare och helikoptrar. 270 bilder i färg och svartvitt, storformat.

OBS! c:a 75:-

BILEN FRÅN TIDERNAs genom tiderna
av George Bishop
Standardbilar, eleganta lyxbilar, racersport och klassiska bilar - en faktarik bilbok med enastående bildmaterial. Storformat, nära 200 sidor, 270 bilder i färg och svartvitt.

OBS! c:a 75:-

GREKISK OCH ROMERSK MYTOLOGI
av D.M. Field
Logovim m sakkunnig text och tekniskt fulländade avbildningar av kända skulpturer, vas- och väggmålningar, m.m. med mytologiska ämnen. 90 bilder i färg, nära 200 i svartvitt, namnregister.

OBS! c:a 75:-

KLOCKOR FRÅN HELA VÄRLDEN
av Cedric Jagger
Tidmätningens historia i praktvolym, över 350 bilder, 120 i färg. Tekniska detaljer förklarar lättfattligt. Intressanta gravryter ur äldre historiska arbeten, kapitel om samlande, etc. 236 sidor.

OBS! c:a 90:-

SKJUTVAPEN FRÅN HELA VÄRLDEN
av Frederick Wilkinson
Från de första ofullgångna bössorna till våra dagars överväldigande vapenarsenal. Bildmaterial är magnifikt, 120 bilder i färg 250 i svartvitt, storformat.

OBS! c:a 90:-

OBS! c:a 55:- OBS! c:a 75:- OBS! c:a 75:- OBS! c:a 75:- OBS! c:a 90:- OBS! c:a 90:-

Vi bokhandlare kan det här med böcker... gör ett bokhandelsbesök i dag!